

Društvo

Direktor odgovoran za sve što se prodaje u školi

Roditelji moraju da kupe obavezne udžbenike i radne sveske, ali ne i knjige i časopise koji se donose u školske ustanove i nude učenicima, kažu nadležni



U školama je potrebna kontrola svega što se nudi mališanima (Foto D. Jevremović)

Umesto da oplemeni maštu dece, knjiga poezije „Kad porastem biću Nole”, uzburkala je duhove njihovih roditelja koji su podigli veliku prašinu, ocenjujući da knjiga navodi klince na kockanje. Iako autor knjige Blagoje Baković negira takve optužbe, pažnju je privukla činjenica da je ta knjiga podeljena đacima drugog razreda na promociji održanoj u novosadskoj Osnovnoj školi „Đorđe Natošević”.

Suočeni sa činjenicom da osnovci gotovo svakodnevno dolaze kući sa ponudom za kupovinu neke knjige, časopisa ili učila, osiromašeni roditelji sa pravom postavljaju pitanje: šta se sve nudi

deci u školama, ko je odgovoran za utisak da se nekada od učionica prave prodavnice, i konačno, ko je za to dogovoran?

Načelnik Prosvetne republičke inspekcije pri republičkom Ministarstvu prosvete i nauke Velimir Tmušić ističe da roditelji moraju da znaju da su u obavezi da kupe samo obavezne udžbenike i radne sveske, što je odobrio ministar prosvete.

– Sve ostalo, poput časopisa i knjiga, nije obavezno – kaže Tmušić, naglašavajući da niko ne može vršiti pritisak na roditelje i čak da kupuju tako nešto.

Zato će, tvrdi on, inspekcija utvrditi sve okolnosti u vezi sa prodajom knjige „Kad porastem biću Nole”, a posebno će se voditi računa o tome da li je bilo pritiska na roditelje i čak da kupuju tu knjigu.

Prema njegovim rečima, školama treba nuditi knjige primerenog sadržaja, a svaki roditelj treba da odluči hoće li kupiti ponuđenu knjigu mimo udžbeničkih sadržaja.

Na naše pitanje ko je odgovoran i kakve su sankcije ukoliko se utvrdi da se deci u školama nudi neprimereni sadržaj, Tmušić odgovara da je sve što se radi u školi regulisano propisima škole – od statuta i pravilnika o ponašanju do programa rada škole, koji donosi školski odbor.

– Ti akti moraju da budu usklađeni sa propisima koje je donelo resorno ministarstvo. Za sprovođenje zakonitosti rada u samoj školi odgovoran je direktor – dodaje Tmušić.

Ako se utvrdi da je bilo pritiska od strane profesora da se pomenuta knjiga kupi, onda u skladu sa pravilnikom o odgovornosti, direktor škole određuje sankcije. Prosvetna inspekcija potom utvrđuje da li je direktor, u skladu sa propisima, utvrdio da li ima odgovornosti zaposlenog. Recimo, kazne mogu biti oduzimanje od plate ili oduzimanje statusa odeljenskog starešine – napominje Tmušić.

U slučaju da direktor nije preduzeo sve što treba u skladu sa propisima, školskom odboru se nalaže da se utvrdi njegova odgovornost. Tmušić smatra da su susreti sa piscima, koji se veoma često organizuju u školama, potrebni današnjim đacima, jer učenici sve manje čitaju.

– Profesori, učitelji i bibliotekari treba da osmisle te susrete i uvrste u godišnji plan rada. Nama su mnogo veći problemi što se školama nude razne druge stvari u vezi sa nastavom: časopisi koji nisu prošli proceduru za korišćenje u školama, neka pomoćna učila. Da bi neka knjiga ušla u školu i ponudila se đacima, mora da prođe kontrolu stručnjaka. Same škole interno određuju koja je knjiga za upotrebu – precizira načelnik Prosvetne inspekcije.

Potpredsednica Foruma beogradskih osnovnih škola Jasmina Stanković kaže da je za sve što „ulazi” u školu i nudi se deci, odgovoran direktor.

– Naravno da direktor ne čita svaku knjigu nego odluku o knjigama koje se nude, prepušta bibliotekaru. Često se javljaju pisci i nude procenat biblioteci ili školi, obično u knjigama. Potom se organizuje predstavljanje knjiga deci, pri čemu se vrši prodaja knjiga – kaže Stankovićeva,

ocenjujući da po školskim bibliotekama vrlo često rade ljudi koji nisu dovoljno stručni za bibliotekarski posao.

Zlatko Grošanović, direktor beogradske Osnovne škole „Vuk Karadžić”, kaže da odeljenska ili stručna veća ispituju sadržinu knjiga ili časopisa.

– Meni su u poslednjih mesec dana izdavačke kuće slale razne kataloge, jer mnoge škole kupuju deci knjige kao nagradu za uspeh u školi. Pošto trenutno nemamo novca, nismo uzimali te knjige – napominje Grošanović, naglašavajući da on izbegava da od škole pravi neku vrstu tržišta ili prodajnog mesta, jer to zna biti delikatno i za decu i za njihovo roditelje.

I profesori nude knjige

– Slobodnih „letača” koji pokušavaju da reklamiraju časopise, magazine, knjige za decu u školama ima na pretek, ali oni, po propisima, ne mogu da predstavu svoju ponudu deci pre nego što to odobri direktor škole – smatra Verica Kovačević, načelnik Odeljenja za inspeksijske poslove beogradskog Sekretarijata za obrazovanje.

Napominje da je sasvim moguće da literatura koja nije školska do učenika dolazi bez znanja rukovodilaca škola. Navela je primer iz prakse:

– Događalo se da nastavnici srpskog jezika ponude pesme, priče za decu koje su napisale i objavile njihove kolege, a da o tome nikoga ne obaveste, što naravno nije u redu. Direktor bi trebalo da utvrdi na koji način je neka knjiga promovisana i dospela do učenika a da mu se nije obratio ni autor, ni izdavačka kuća, ni zvanični ili nezvanični distributer – zaključuje Kovačevićeva.

M. S. M.

*A. Apostolovski
objavljeno: 31.05.2012.*